

saadant Organ som det, der søges skabt ved dette Lovforslag, paa Sognemenighedens Vegne skulde have med at gøre. Det drejer sig om Spørgsmaal om Forandringer i Tiden for de almindelige Gudstjenestens Afholdelse, om Udvidelse af Kirken, Opførelse af nye Kirker, Udvidelse af Kirkegaarde, Anlæg af Assistenskirkegaard, Omannektering eller Deling af Sogne ved Oprettelse af nye Sogne eller Sognedistrikter, Oprettelse af nye Embeder, Nedlæggelse af Embeder, Forandring i Embeder, Fastsættelse af Regulativer angaaende Embedsforholdet mellem flere Præster, Bortsalg af Præstegaardenes Jord, Præstegaardes Flytning og i det hele taget alt, hvad der hører til Præsteembedets Økonomi. Medens man jo nok kan overlade til Sogneraadet at vælge et Udvalg, der kan arbejde med, f. Eks. ved Afløsning af Offer og Accidenser, og medens der er en hel Del enkelte praktiske Forhold, som man kan tænke sig ordnede tilfredsstillende derved, at Kommunalbestyrelsen skabte et saadant Organ for Kirken, saa tror jeg dog, ærede Medlemmer ville forstaa Betydningen af et saadant Organ som det, her foreslaas, ikke mindst i denné Tid, da Spørgsmaalet om vor Kirkes Økonomi er saa overmaade brændende. Det er jo ikke frit for, at naar man henvender sig til danske Præster i Øjeblikket og spørger: Hvor have I de største Vanskeligheder? saa hører man — jeg skal ikke lægge noget bebrejdende ind i det — overmaade hurtigt: Det er i Lønningsforholdene. Som jeg sagde i det andet Ting, mener jeg, at Præsternes Lønningsmaade og Lønningsforhold i det hele baade er uretfærdig og ikke tidsvarende. Men naar Talen er om disse mange Spørgsmaal, og ikke mindst, naar Talen er om Præstegaardene og de Værdier, der ere knyttede til Embederne, tror jeg, det betyder ikke lidet, om man har i hvert Sogn et Organ, der har til sin særlige Opgave, bemyndiget dertil gennem Valg af Sognemenigheden, at varetage disse økonomiske Interesser. Og som det er med den store Sag, Lønnings sagen, saaledes er det med mange andre mindre Spørgsmaal, der vedrøre Præsteembedernes Økonomi.

Dette er den ene Side, den ene af de tre Opgaver, som dette Udvalg, Lovforslaget om Menighedsraad søger tilvejebragt, skulde have med at gøre. Den anden Opgave vedrører de mere indre kirkelige Anliggender for Sognemenigheden. Men der maa jeg gøre det høje Ting opmærksom paa, at dette Lovforslag skiller sig betyde-

ligt fra tidligere Lovforslag om Menighedsraad, der have ligget paa Rigsdagens Bord. Dette Forslag tilsigter nemlig at kalde paa de kirkeligt interesserede blandt Folkekirkens Medlemmer, saa snart der rejses Spørgsmaal af indre kirkelig Art. Da bliver det Opgaven for dette Organ, som i Forslaget har Navn af Menighedsraad, at indkalde til et Menigheds møde, og paa dette forelægges da disse Spørgsmaal, der have Interesse og Betydning for vedkommende Sognemenighed, f. Eks. om man vil gaa over til en ny Salmebog, Spørgsmaal med Hensyn til Ordning af Konfirmationen, om man vil gaa over til at anvende Særkalk ved Uddelingen af Nadveren, og andre Spørgsmaal, som ere nævnte i Lovforslaget, og som jeg ikke skal trætte det høje Ting med i Enkelthederne at fremdrage. Dette er en Forskel paa dette Lovforslag og de tidligere, at saa snart det drejer sig om, jeg kunde sige, aandelige Opgaver, ikke de rent ydre, kaldes der paa Menigheds mødet, og saa har Menighedsraadet til Opgave at lede dette Møde og, naar det er hørt, da at træffe Beslutning.

Og endelig den tredje Opgave, som dette Organ for Sognemenigheden skulde have, skulde være at medvirke ved Præsteembeders Besættelse. Ja, jeg ved jo som dette høje Tings Medlemmer god Besked med, at mange finde, det vilde være mere betryggende, om Centraladministrationen ligesom i tidligere Tid ene havde den Sag i sin Haand. Det har været en god og tryk Ordning, og ved den i det fjerne virkende Centraladministration kan der udøves en vis Retfærdighed, som kan udstrækkes til alle Sogne, om den end — hvis jeg maa bruge det Udtryk — kan blive lidt blodløs. Men den Tid, tænker jeg, er forbi, da man kan vente at vende tilbage til en Tilstand, hvor Sognemenigheden ingen Indflydelse faar paa, hvem der skal være Præst. Derfor maa der sikkert — og derom tænker jeg mig ikke, der kan blive Uenighed i dette høje Ting — skabes en Maade, hvorpaa Sognemenigheden kan gøre sig gældende ved Sognepræsteembedsbesættelser. Og man vil da ikke undre sig over, at jeg finder, at det, der er foreslaaet i det foreliggende Forslag, er en Fremgangsmaade, som svarer til de Forhold og de Krav, som gøre sig gældende ude i Sognemenighederne nu. Forslaget gaar jo ud paa, at Menighedsraadet, naar der indtræder Spørgsmaal om Besættelse af Præsteembedet, skal indkalde til et Menigheds møde, og at der saa paa dette vælges et Nævn, ligesaa talrigt som Antallet af de valgte Menighedsraadsmed-